

1837 — 1962

ET
BERGENSK
SMEDESKRIFT
OM
FEMKVART
ÅRHUNDREDE

*H*istorien om firmaet P. H. T. Schmidt i 125 år er historien om kommunikasjonene i samme tidsrom i Bergen. Det å skape stadig bedre befordringsmidler fra hestekjøretøyer til de mest moderne biler og busser, har alltid vært vårt firmas arbeidsfelt.

Da Erich Schmidt grunnla firmaet i 1837 ble en større eiendom i Veiten, Stokkebæksmuget 15 innkjøpt. Her ble bygget smie og verkstedsbygning, og forretningen fikk etter den tids forhold ganske store dimensjoner, det begynte med hestesko- og ethvert annet smedarbeid, men utviklet seg snart til å omfatte fremstilling av vogner til privat bruk, karjoler og reisevogner med stålfjærer, som dengang ble betraktet som en nyhet her i byen. Verkstedet i Veiten var i virksomhet like til den store brann i 1916 la det hele i aske.

Sønnen P. H. T. Schmidt var som faren en fremragende smedmester. Med stor omhu fabrikerte han portochaiser, kalesjevogner og wienervogner som alle bar preg av godt håndverksarbeide og mesterens strenge krav. P. H. T. Schmidt førte firmaet videre frem og overlot det i gode hender til en av sine mange sønner Lauritz Schmidt. Fabrikasjonen i Veiten fortsatte i større målestokk, og virksomheten ble utvidet til å omfatte spesial-

1837

1864

Eric Schmidt

smedemester

Eric Christophersen Schmidt, firmaets grunnlegger. Den 30. juli 1837 løste han sitt borgerskap som smedemester, etter sin vandringstid i utlandet, og inntok snart en ledende stilling innen det bergenske håndverksliv og var i en årrekke også oldermann.

1864

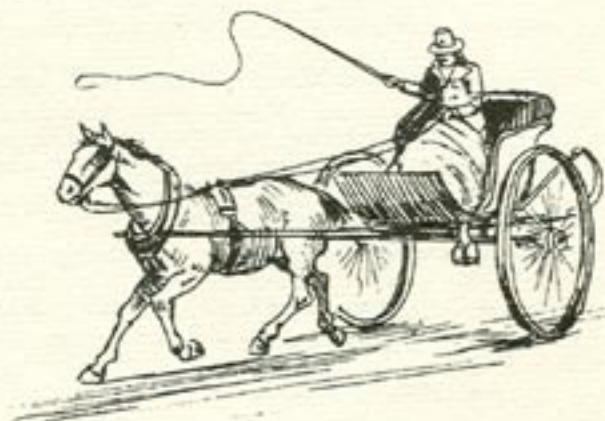
1894

P. H. T. Schmidt,

smedemester

Petter Hansen Thuesen Schmidt ble farens etterfølger i 1864, og var som denne en fremragende smedemester. Herom vitner hans mesterstykke, skruestikken, som i dag står i Bergens Kunstindustrimuseum. Som sin far utdannet også han sin sønn i faget.

1894

1947

Lauritz Schmidt

smedmester, direktør

Lauritz Peter Schmidt ble firmaets sjef fra 1894, etter å ha perfektionert seg i utlandet, og utført sitt mesterstykke. Med ham fulgte en rivende utvikling, og under hans driftige lederskap ble firmaet kjent og aktet utover landets grenser.

1947

Per Hammerich

smed, disponent

Per Bjørn Schmidt Hammerich, Lauritz Schmidt's dattersønn, ble utdannet i «Smede- og maskinarbejderfaget» ved Holmens Værksteder i København, og utførte sitt svennestykke der i 1945. Deretter fulgte teknisk utdanning og studiereise til U.S.A. inntil han overtok firmaet 1947, 110 år etter at hans tippoldefar hadde grunnlagt det.

fremstilling av hjul m. m. Nye maskiner ble anskaffet og etterhånden fikk firmaet store leveranser av vogner ikke bare innenbys, men også til landet forøvrig og til Island. Kort etter århundreskiftet kunne firmaet telle Postvesenet, Oslo Kommune og Forsvaret blant sine beste kunder.

Så nøye som firmaet fulgte med i utviklingen var det ganske naturlig at det på et meget tidlig tidspunkt var oppmerksom på hva bilene ville komme til å bety, og det første bilkarosseri som såes i Bergen utgikk da også fra P. H. T. Schmidt's verksted. En rekke spesialarbeidere ble nu inforskrevet fra utlandet og firmaet fikk snart leveranser av bilkarosserier både til Bergen og Oslo. I 1913 startet firmaet egen handelsavdeling i Oslo, og hadde en overgang også kontor i København. I denne tid ble forhandlet og fabrikkert en rekke av de mest kjente automobilmerker. I 1927 overtok firmaet generalagenturet for Diamond T fra U.S.A. Dermed opphørte virksomheten i Oslo og eiendommen der, Ths. Heftyes gt. 48 ble solgt. I tiden fremover til krigen konsentrertes driften i Bergen til helt å omfatte salg av dette merkes lastebiler og bygging av busser også fortrinnsvis på Diamond T chassis. Fabrikasjonen foregikk i Kiellands gt. 4, Potetkjelleren hvor firmaet ennå har sitt verksted, og kontoret var i Foreningsgaten 3. Denne periode taler om en fremgangsrik tid hvor det ble levert busser til de fleste rutebilselskaper på Vestlandet. I denne tid kjøpte firmaet Torvgaten 1 d og hertil ble kontoret flyttet da Per Hammerich overtok driften etter krigen. Dieselmotoren og nye kurser

for dollars, satte imidlertid snart en brå stopp for det stjerneagentur firmaet hadde satset på i 20 år. Samtidig som karosserifremstillingen mere og mere tok preg av ren industri, ble det igjen nødvendig å finne nye veier i pakt med utviklingen. Personbilens dominerende plass i trafikkbildet gjorde det naturlig at firmaet nu igjen knyttet denne linje til sin virksomhet, samtidig som tungtrafikken ikke ble forsømt, og firmaet sikret seg denne representative serie: Leyland, SAAB, Rover, Land-Rover. Alle merker som tilfredsstiller de krav P. H. T. Schmidt alltid har stilt til sine produkter:

Stil — Styrke — Sikkerhet.

Vårt firma har således de seneste år bygget en rekke spesialvogner, hatt jevne leveranser av busschassis til Bergens Sporvei, og dekket en større del av personbil-markedet.

*Klisje og lito: K. Heienberg
Trykk A. Garnæs Boktrykkeri
Papir Alvøens Papirfabrik A.s*

*Dette hefte er trykt i 2000 eksemplarer
hvorav 125 er nummerert.*

Dette heftes Nr.

99